



Hart van Brabant en Noordoost-Brabant spreken samen met provincie de ambitie uit om te bouwen aan gedeelde mobiliteit!

Waarom doen we dat?

De wereld van mobiliteit verandert meer en meer: nieuwe vormen van vervoer komen beschikbaar, mensen kiezen steeds meer voor gebruik in plaats van bezit (wanneer kocht u voor het laatst een dvd?) en mobiele technologie stelt mensen steeds meer in staat om hun vervoer flexibel te regelen. Om hierop in te kunnen spelen en optimaal gebruik te kunnen maken van de kansen die dat biedt voor reizigers hebben de provincie Noord-Brabant, de regio's Hart van Brabant en Noordoost-Brabant en alle gemeenten die daar deel van uitmaken de ambitie uitgesproken om samen werk te maken van gedeelde mobiliteit.

Wat is dan de ambitie?

We werken samen toe naar één inclusief vervoersysteem waarin de reiziger centraal staat met een passend aanbod voor alle reizigers. Iedereen die zelfstandig kan reizen kan gebruik maken van het systeem van gedeelde mobiliteit, zonder fysieke, mentale of digitale drempels. Zo houden we de regio's bereikbaar en kunnen mensen blijven meedoen aan de samenleving.

Hoe doen we dat?

Door samen te werken! De kern van gedeelde mobiliteit is dat verschillende mobiliteitsvormen op elkaar zijn afgestemd en opereren als één inclusief systeem waardoor een reiziger zelf de reis kan samenstellen die past bij zijn of haar mobiliteitsbehoeften. Belangrijk is hierbij dat de reiziger dit op een laagdrempelige en begrijpelijke manier kan doen. Dat vraagt om plekken waar de verschillende mobiliteitsvormen bij elkaar komen (zogenoemde mobiliteitshubs) en om handige digitale systemen (mobiliteit-als-dienst) die op een laagdrempelige manier dit aanbod bij de reiziger brengen. Dit is niet iets wat je alleen kan, het vraagt om een gezamenlijke aanpak als één overheid met inachtneming van ieders verantwoordelijkheden. Lokale kennis en kunde en aansluiting op gemeentelijke beleid is essentieel voor maatwerk.

Het afgelopen jaar hebben gemeenten, regio's, het Reizigersoverleg Brabant en provincie in een uitgebreid proces gekeken waar hun ambities op het gebied van vervoer elkaar kunnen versterken. Dat hebben we opgetekend in een ambitiedocument. Daarin geeft de provincie aan wat zij als basis gaat bieden bij gedeelde mobiliteit, welke onderwerpen er samen moeten worden uitgewerkt en onderzocht om de ambitie te realiseren en hoe we dat met elkaar gaan oppakken.

Belangrijke waarden

Naast *inclusiviteit* is bij gedeelde mobiliteit een aantal waarden belangrijk. Zoals (*sociale*) *veiligheid* en *betrouwbaarheid* die samen een basis vormen. We willen een *duurzaam* (zero emissie) mobiliteits-systeem waarbij we dat zo snel als mogelijk willen realiseren (uiterlijk per 2030 voor kleinere bussen en lange afstandsbusen). Ook willen we dat gedeelde mobiliteit *betaalbaar* is en blijft. Dit doen we door overal waar gedeelde mobiliteit beschikbaar is, minimaal één vervoersoplossing tegen ov-tarief te bieden. Daarnaast passen we tariefdifferentiatie toe (dat wil zeggen: een kwalitatief beter product kost ook meer). Zo houden we gedeelde mobiliteit voor de reiziger én voor de samenleving betaalbaar.

Gedeelde mobiliteit moet *toegankelijk* zijn voor eenieder, waarbij we de toegankelijkheid regelen op systeemniveau. Dit betekent dat er altijd een toegankelijk alternatief is (zoals ov of de hubtaxi), maar dat niet elke vervoersvorm en voertuig toegankelijk hoeft te zijn (zoals een vrijwilligersinitiatief of buurtbus).

Gedeelde mobiliteit

Daarmee bedoelen we alle mobiliteit die voor iedereen toegankelijk is en die je vaak samen gebruikt. Dit kan de bus of de trein zijn, maar ook een deelauto of een deelfiets. Ook meerijden met iemand of reizen met een flex-concept past binnen gedeelde mobiliteit.

Het systeem: wat zit er straks in?

In de kern bestaat het systeem van gedeelde mobiliteit uit lijngebonden vervoer: snelle, hoogwaardige busverbindingen (Direct), reguliere buslijnen en buurtbussen; Flexibele halte-halte diensten die daarop aansluiten (Flex) en initiatieven uit de markt en door vrijwilligers die bijdragen aan de mobiliteit van mensen (Samen). We gaan voor een inclusief systeem en zoeken samen actief naar slimme oplossingen om WMO-vervoer te combineren met het flexibele halte-haltevervoer en openbaar vervoer.



Lijnggebonden vervoer:

Hoog-waardige Direct lijnen	Directlijnen zijn de lijnen waarop grote stromen reizigers worden vervoerd tussen plaatsen met (structureel) veel vraag. Het vormt samen met het spoor de ruggengraat van gedeelde mobiliteit. Directlijnen komen op grote bestemmingen en knooppunten en rijden de snelste route met een hoge frequentie.
Reguliere buslijnen	Reguliere buslijnen rijden op plaatsen waar voldoende vervoersvraag is voor een buslijn maar waar de vraag niet groot genoeg is om de frequenties van Direct te bieden. Deze lijnen kunnen ook een meer lokale functie hebben in stad, dan wel streek. Reguliere buslijnen rijden niet altijd de gehele week en niet altijd met hoge frequenties.
Buurt-bussen	Buurtbussen blijven een belangrijke schakel en zetten we onveranderd voort. Wel gaan we in overleg met de buurtbusverenigingen kijken welke ontwikkelmogelijkheden er zijn.

Flexibel halte-halte vervoer:

HUB TAXI	Flexibel halte-halte vervoer: - De toegang tot het systeem van gedeelde mobiliteit is een Hubtaxi. Deze brengt je vanaf elke halte naar een overstappunt waarbij de reiziger kan overstappen op bus of trein. Deze overstappunten zijn zo gekozen dat je altijd een logische overstap kunt maken. - Deze dienst is elke dag en avond beschikbaar vanaf elke halte in Oost-Brabant. - Hiervoor moet je reserveren (via een app of telefonisch). - Tarief: <i>ov-tarief</i> op maandag tot en met vrijdag tussen 7 en 18 uur als er geen alternatief is (zoals een bus of buurtbus of een voor ieder vindbaar, toegankelijk, hoogwaardig en bestendig Samen-initiatief. Buiten deze tijden of als er wel een alternatief is, is het uitgangspunt <i>ov-tarief</i> * 2.5. - De studenten <i>ov</i> kaart is in principe niet geldig op het flexibel halte-halte vervoer.
HALTE TAXI	Naast de hubtaxi bestaat ook de mogelijkheid om een Haltetaxi te gebruiken: deze brengt je van halte naar elke gewenste halte in Oost-Brabant. Ook deze dienst reserveer je, waarbij je een kostendekkend tarief betaalt (hierbij moet je denken aan ongeveer 5 keer <i>ov-tarief</i>). Dit is een extra service naast de hubtaxi.

Flexibel deur-deur vervoer:

Doel-groepen vervoer	Provincie, gemeenten en regio's hebben afgesproken om te gaan voor één inclusief systeem. Hierbij gaan we doelgroepenvervoer en hub- en haltetaxi samen aanbesteden en kijken we naar de combinatiemogelijkheden. Dit vraagt om afstemming van deze diensten en het gezamenlijk kijken naar waar kansen liggen zondere afbreuk te doen aan de verschillende verantwoordelijkheden.
----------------------	--

Samen-initiatieven:

Samen initiatieven	Samen-initiatieven zijn zowel: - Vrijwilligersinitiatieven (zoals bijvoorbeeld een dorpsauto of dorpsbus of een meerijs-initiatief als - initiatieven vanuit de markt (bijvoorbeeld deelfietsen, -scooters of -auto's).
--------------------	---

Hoe werkt dat dan?

Als reiziger kan je straks zelf je optimale mix in vervoersoplossingen samenstellen, passend bij jouw behoeften van dat moment. Hieronder een fictief voorbeeld:



Angela woont in X, een klein landelijk dorpje dat onderdeel is van gemeente A. Angela werkt in B. Ze heeft in haar persoonlijke voorkeuren aangegeven graag gezond bezig te zijn en afstanden tot 1 kilometer te willen lopen en tot 5 km te willen fietsen.

De heenreis

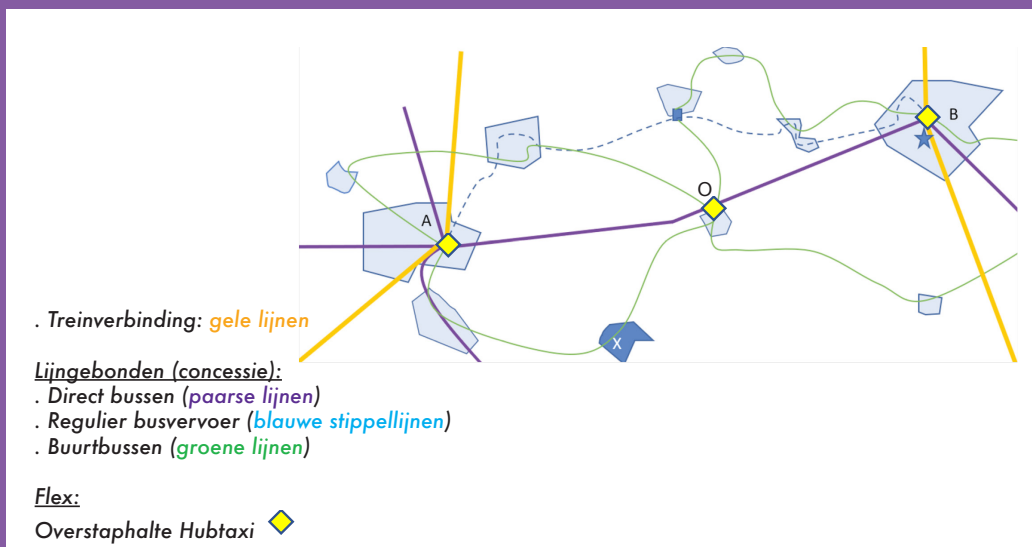
Op een typische dag gaat Angela naar haar werk. Ze kijkt hiervoor in haar Mobiliteit-als-Dienst app; geeft het tijdstip aan wanneer ze op haar bestemming wil zijn en krijgt, op basis van haar voorkeuren de volgende mogelijkheden te zien:

- (eigen) Fiets naar overstappunt O, daar de Directlijn pakken naar B, lopen naar haar bestemming (★)
- Buurtbus naar O, daar de Directlijn pakken naar B, lopen naar haar bestemming (★)
- Hubtaxi naar overstappunt O, daar de Directlijn pakken naar B, lopen naar haar bestemming (★)
- Haltetaxi direct naar de halte vlak bij haar bestemming (★)
- Deelauto vanaf lokale hub naar haar bestemming (★)

In haar app kan Angela per keuzemogelijkheid ook zien hoe de opties scoren op verschillende aspecten zoals reistijd, kosten, CO2 uitstoot enzovoorts.

Omdat het flink regent kiest Angela er dit keer voor om niet de fiets te pakken, maar een **hubtaxi naar het overstappunt** te reserveren.

De hubtaxi is iets duurder dan het ov-tarief (omdat er ook een buurtbus rijdt) maar dat heeft ze er wel voor over omdat ze op de app precies kan zien hoe lang het duurt voordat de hubtaxi bij de halte is. Zo kan ze precies van huis vertrekken wanneer dat nodig is. Een deelauto zou het snelst zijn maar is ook duurder. Daarbij is Angela graag onder de mensen.



De terugreis

Nadat ze klaar is op haar werk wil Angela weer naar huis reizen. Inmiddels schijnt de zon en heeft Angela eigenlijk wel zin om een stukje te fietsen. Ze geeft dit aan in haar Mobiliteit-als-Dienst app en krijgt als optie onder andere te zien dat ze de **Directlijn** kan pakken naar overstappunt O en vanaf daar met een **deelfiets** naar haar dorp kan fietsen. In haar dorp kan ze op de lokale hub haar deelfiets weer stallen en het laatste stukje naar huis lopen.

Zoals je ziet in het voorbeeld is een belangrijke rol weggelegd voor een Mobiliteit-als-Dienst-app die Angela faciliteert in haar keuzes, en voor mobiliteitshubs waar de verschillende vervoersvormen bij elkaar komen. Beide zaken gaan we de komende jaren gezamenlijk verder uitwerken en oppakken zodat bij inwerkingtreding van de nieuwe situatie het optimaal werkt. Belangrijk is om daarbij te benadrukken dat ook mensen die geen gebruik kunnen of willen maken van een app, ook gebruik kunnen maken van gedeelde mobiliteit. Daar zorgen we voor.

Wanneer merk ik er iets van?

We werken samen aan het mobiliteitssysteem van de toekomst. Daarbij hanteren we het aflopen van de huidige ov-concessies als momenten om het nieuwe systeem in te voeren. De huidige contracten lopen nog enige tijd, waarbij COVID-19 zorgt voor grote onzekerheid op de markt en op de landelijke aanbestedingskalender. Hierdoor wordt mogelijk geschoven met de looptijd van contracten en het ingaan van nieuwe contracten. Voor het concessiegebied Brabant-Oost (bestaande uit de regio's Hart van Brabant en Noordoost-Brabant) wil dit zeggen dat de nieuwe situatie naar alle waarschijnlijkheid ingaat per medio 2027.

Het traject van gedeelde mobiliteit richt zich dus op de situatie vanaf 2027. De ambities die we samen onderzoeken gaan daarmee over de toekomst en niet zo zeer over de huidige situatie. Dat lijkt nu ver weg, maar om straks de verschillende onderdelen van gedeelde mobiliteit goed op elkaar te laten aansluiten moeten we hier nu al stappen op zetten. In de lijn van de ambitie starten we nu al met de voorbereiding en kunnen we ook experimenteren.

Het is belangrijk om te beseffen dat één van de rode draden bij gedeelde mobiliteit is dat we gaan voor vervoersopties die het best passen bij de behoeften van de reizigers. Dat vraagt om flexibiliteit. Hierbij kiezen we voor een realistisch aanbod (passend bij de huidige reizigers aantallen) en daarop voort te bouwen. *Voor de reiziger zal er bij het ingaan van het nieuwe systeem dan ook veel hetzelfde blijven, maar met een 'fris randje': bekende dienstverlening in combinatie met nieuwe keuzemogelijkheden en meer flexibiliteit.*

Hoe gaan we verder?

Met het ambitiesdocument is het eerste beeld geschetst van hoe de door de provincie geboden basis eruit komt te zien in Oost-Brabant. Ook zijn de onderwerpen benoemd die provincie, gemeenten en regio's de komende jaren samen verder moeten onderzoeken en uitwerken om de ambitie te realiseren. Dat gaan we in een aantal werkstromen oppakken. Daarnaast wordt er de komende jaren geëxperimenteerd met onder andere nieuwe vervoersvormen en Samen-initiatieven zodat we steeds beter weten welke (mix aan) vervoersvorm(en) het beste past op welke plek en voor welke reizigers. Zo bouwen we samen aan de mobiliteit van de toekomst!

Meer informatie?

Heb je interesse in meer achtergrondinformatie of nadere uitleg van zaken die in dit document zijn beschreven? Kijk dan eens op: <https://publicaties.brabant.nl/gedeelde-mobiliteit/inhoudsopgave/>

Provincie Noord-Brabant

REGIOTAXI
'S-HERTOGENBOSCH

REGIO | HART
VAN | BRABANT

Regiovervoer
Midden-Brabant

RNOB

regiotaxi
noordoost • brabant